

[Aksel Larsen.]

tinget, er dette ikke noget forslag til dagsorden, hverken motiveret eller umotiveret. En dagsorden må nødvendigvis ende med, enten at tinget går over til næste sag på dagsordenen — og bliver det vedtaget, er regeringen faldet — eller at tinget fortsætter behandlingen af sagen.

Kai Moltke: Ja, det kunne næsten være fristende under disse omstændigheder at katalogisere hr. Niels Westerby's dagsordensforslag sådan, at det i alle tilfælde nærmest er en ret umotiveret dagsorden.

Som forholdene er her i tinget, har socialistisk folkeparti jo i de sidste uger været genstand for megen opmærksomhed. Man er gået fra næsten helt at nedbryde os til i alt for høj grad at ophøje vor rolle i denne situation. Nogle påstår, at vi allerede sidste lørdag-søndag tog magten her i landet, og andre igen siger, at SF's indre konsistens er af en sådan art, at regeringens liv bogstavelig talt hang i en tråd ved denne lejlighed. Nu er vi jo et parti med ikke alene principper, men også frie traditioner til ved forskellig lejlighed at se en sag fra forskellige synsvinkler, diskutere og tage stilling og vurdere de enkelte bestanddele af en helhed hver efter deres værd og karat. Men til dem, som tror, at regeringen skulle være i fare, vil jeg med det samme sige beroligende, at der ikke er tale om nogen opdeling af socialistisk folkepartis gruppe her i tinget; den optræder som en helhed, og den vedgår de betingelser, som er indgået for samarbejdet med socialdemokratiet. Dette blot for at stemme gemytterne lidt ned; det var jo sådan, at venstres ordfører, hr. Henry Christensen, kom med en sidste appel til os om at være med til at vælte momsens.

Derefter et par bemærkninger om momsens — en af de ting, som har vakt diskussion ikke alene inden for vort, men også inden for det socialdemokratiske parti. Vi accepterer skattereformen som en helhed, men det udelukker ikke, at vi kunne have forventet og havde ønsket en bedre løsning end netop momsens. Det, som i særlig grad har foruroliget os, er først og fremmest, at man efter at have beskattet gennem landbrugsordninger nu indfører en almindelig afgift på fødevarer. Jeg har

brugt stærke ord herom; jeg har kaldt en sådan dobbeltbeskatning af fødevarer for en asocial pervertering, og hvis man spørger mig i dag, om jeg har ændret denne opfattelse, så må jeg sige, at jeg i det store og hele fortsat mener, at en sådan tilstand omtrent ville svare til denne betegnelse, og jeg er helt sikker på, at jeg er ikke alene her i salen om at dele disse anskuelser. Det forekommer mig også, at når man vil have et system af indirekte skatter, er brændsel, kraft og andre ting noget, som ikke naturligt hører hjemme i denne beskatning. Så siger man, at man må have et helhedssystem, man må underordne sig tidens krav til forenkling, og det kan jo være meget godt. Men jeg er alligevel glad for, at man for mejeriprodukters vedkommende har kunnet gøre en undtagelse gennem tilskudsordningen. Resten kommer vi til at stå over for, når landbrugets andre tilskudsordninger kommer til debat; det er jo et felt, hvor man ikke tog SF med på råd; det er et felt, hvor vi så at sige har bevaret vores frie vilje, fordi man har kontraheret med andre på forskud. Der er disse sider af momsens, vi ikke synes om.

På den anden side tror jeg ikke, man skal tilspidse sagen derhen, at man siger, at det drejer sig her om 10 pct.s fordyrelse af visse varer, og at det er en katastrofe. Der er nemlig en anden ting, som i og for sig foruroliger os meget mere: på et vist tidspunkt interesserede de partier, som oprindeligt støttede momsens, sig for helt andre procenter. Så vidt jeg erindrer, ville hr. Niels Westerby ikke nøjes med 10, men bekendte sig til 15 pct., og så vidt jeg erindrer, var de, som nu vil lægge den på is, tilhængere af en moms varierende i de indre diskussioner fra 12½ til 18 pct. Skulle der være afsluttet skatteforlig på disse betingelser, tror jeg ikke, vi ville have gjort befolkningen nogen større tjeneste.

Men der er et moment til i denne forbindelse: det, at priserne stiger, er jo ikke noget nyt; det er ikke noget, som dukker op sammen med momsens. Vi har haft „den stille moms“, den gradvise stigning af priserne på grund af inflationen, i visse år på 5-6 pct. Stigningen har blot haft den egen- skab, at den er blevet indkasseret ikke til gavn for samfundsmæssige forhold, men til gavn for private institutioner og personer.